

GENESIS

2:4-20

De schepping van de mens, de hof van Eden
en Gods bedoeling met man en vrouw

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/genesis/2-4-20

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Inleiding en lezing van Genesis 2	4 min	4
2	Toledoth: de geschiedenis van de schepping	2 min	6
3	De andere volgorde in Genesis 2	2 min	7
4	Hebreeuwse werkwoordstijden en chronologie	3 min	8
5	Waarom er nog geen planten waren	2 min	10
6	Veldgewassen en menselijke landbouw	3 min	11
7	De nevel en het uitblijven van regen	4 min	12
8	De vorming en levensadem van de mens	3 min	14
9	Ziel in het Oude en Nieuwe Testament	2 min	15
10	Nefesj als levend wezen	2 min	16
11	Menselijk leven, gezag en verantwoordelijkheid	3 min	17
12	De hof van Eden en zijn twee bomen	2 min	19
13	De mens is niet van nature onsterfelijk	4 min	20
14	De boom des levens als beeld van Christus	3 min	22

15	Eeuwig leven door blijven in Christus	2 min	24
16	Waarom God de mens beproeft	3 min	25
17	Beproeving bereidt voor op regeren	5 min	26
18	De twee bomen: genade of wetticisme	3 min	28
19	De rivieren en de ligging van Eden	5 min	29
20	Gods gebod en de dreiging van de dood	3 min	31
21	De dieren en een passende hulp voor Adam	2 min	33
22	Waarom het niet goed was dat Adam alleen was	2 min	34
23	Man en vrouw voor de gezamenlijke opdracht	3 min	35
24	Gelijkwaardig maar niet verwisselbaar	3 min	36
25	Verschillende rollen van man en vrouw	2 min	37
26	Eén vlees en de gezinsstructuur	3 min	38
	Om verder te lezen		39

1

Inleiding en lezing van Genesis 2

We gaan naar Genesis, hoofdstuk 2. De vorige keer hebben we het gehad over de sabbat, die in de eerste drie verzen van hoofdstuk 2 stond. Nu verandert er hier iets. De eerste drie verzen lijken bij het vorige hoofdstuk te horen. De hoofdstukindeling van de Bijbel is niet geïnspireerd. Die is aanzienlijk later toegevoegd. Honderden, zo niet duizenden jaren lang bestond de Bijbel zonder hoofdstuk- of versindeling. Toen besloot iemand die erin aan te brengen. Het is maar goed dat dit gebeurd is. Stel je eens voor dat je een bepaalde passage moest vinden zonder hoofdstukken en verzen om je de weg te wijzen. Toch zijn de indelingen soms niet zo natuurlijk als ze zouden moeten zijn. Het lijkt erop dat hoofdstuk 1 eigenlijk zou moeten eindigen waar bij ons hoofdstuk 2 vers 3 staat, want daarmee wordt de week voltooid. Daarmee komen we tot en met de zevende dag. Nu beginnen we in hoofdstuk 2 vers 4 opnieuw.

Ik wil graag het hoofdstuk voorlezen. Er staat:

Dit is wat uit de hemel en de aarde voortkwam, toen zij geschapen werden. Op de dag dat de HEERE God aarde en hemel maakte — er was nog geen enkele veldstruik op de aarde en er was nog geen enkel veldgewas opgekomen, want de HEERE God had het niet laten regenen op de aarde; en er was geen mens om de aardbodem te bewerken, maar een damp steeg uit de aarde op en bevochtigde heel de aardbodem — toen vormde de HEERE God de mens uit het stof van de aardbodem en blies de levensadem in zijn neusgaten; zo werd de mens tot een levend wezen. Ook plantte de HEERE God een hof in Eden, in het oosten, en Hij plaatste daar de mens, die Hij gevormd had. En de HEERE God liet allerlei bomen uit de aardbodem opkomen, begerenswaardig om te zien en goed om van te eten; ook de boom des levens, in het midden van de hof, en de boom van de kennis van goed en kwaad. Een rivier kwam voort uit Eden om de hof te bevochtigen. En vandaar splitste hij zich en vormde vier hoofdstromen. De naam van de eerste rivier is Pison; die is het die rond heel het land van Havila stroomt, waar het goud is. En het goud van dit land is goed; ook is er balsemhars en de edel steen onyx. En de naam van de tweede rivier is Gihon; die is het die rond heel het land Cusj stroomt. En de naam van de derde rivier is Tigris; die loopt ten oosten van Assur. En de vierde rivier is de Eufraat. De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden. En de HEERE God gebod de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven. Ook zei de HEERE God: Het is niet goed dat de mens

alleen is; Ik zal een hulp voor hem maken als iemand tegenover hem. De HEERE God vormde uit de aardbodem alle dieren van het veld en alle vogels in de lucht, en bracht die bij Adam om te zien hoe hij ze noemen zou; en zoals Adam elk levend wezen noemen zou, zo zou zijn naam zijn. Zo gaf Adam namen aan al het vee en aan de vogels in de lucht en aan alle dieren van het veld; maar voor de mens vond hij geen hulp als iemand tegenover hem. Toen liet de HEERE God een diepe slaap op Adam vallen, zodat hij in slaap viel; en Hij nam een van zijn ribben en sloot de plaats ervan toe met vlees. En de HEERE God bouwde de rib die Hij uit Adam genomen had, tot een vrouw en Hij bracht haar bij Adam. Toen zei Adam: Deze is ditmaal been van mijn beenderen, en vlees van mijn vlees! Deze zal mannin genoemd worden, want uit de man is zij genomen. Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; en zij zullen tot één vlees zijn. En zij waren beiden naakt, Adam en zijn vrouw, maar zij schaamden zich niet.

GENESIS 2:4-25

2

Toledoth: de geschiedenis van de schepping

Dit hoofdstuk bereidt de zondeval in het volgende hoofdstuk voor, door de vermelding van de boom van de kennis van goed en kwaad. We kunnen zien dat God hier een proef heeft ingesteld voor Adam en Eva. In het volgende hoofdstuk lezen we hoe het hun verging.

Maar laten we het hebben over wat we hier hebben ontdekt. In hoofdstuk 2 vers 4 staat: “This is the history.” Het woord “history” is dat woord toledoth dat we elf keer in het boek Genesis zijn tegengekomen. De King James vertaalde het bijna altijd met “the generations”: “This is the generations of the heavens and the earth.” In de Septuaginta

wordt dit woord vertaald met genesis, en daarom heet het boek Genesis zo. De Septuaginta noemde dit boek Genesis vanwege de herhaalde verwijzing naar de toledoth. Toen men dat in het Grieks vertaalde, werd het genesis.

Het zou vertaald kunnen worden als “the history of”, zoals hier, of als “the origins of”. Mensen hebben de voorkeur gegeven aan uiteenlopende vertalingen. Meestal heeft men het in het boek Genesis in de New King James vertaald met “the genealogy of”. Het lijkt echter niet helemaal juist om het “the genealogy of the heavens and the earth” te noemen. Genealogieën hebben immers te maken met afstamming via een familie van levende voorouders, en de hemel en de aarde zijn niet op die manier ontstaan. Daarom zegt de New King James eenvoudigweg “the history of”.

Maar ik heb in onze inleiding op Genesis gezegd dat het niet eens duidelijk is of deze uitspraken — “This is the toledoth”, “This is the genesis of so-and-so” — bedoeld zijn als samenvattingen van wat er vóór die uitspraak gebeurde, of dat ze een nieuw gedeelte inleiden. In dit geval kan het allebei, want zowel in het materiaal vóór deze uitspraak als erna gaat het over de oorsprong van de hemel en de aarde.

3

De andere volgorde in Genesis 2

In dit tweede hoofdstuk hebben we een tweede verslag. Veel mensen die de Bijbel beginnen te lezen, komen door hoofdstuk 1 heen en alles gaat goed. Ze komen door hoofdstuk 2 heen en dan gaat het niet meer zo goed, omdat het in tegenspraak lijkt te zijn met het eerste hoofdstuk. Beide hoofdstukken verwijzen naar enkele van dezelfde gebeurtenissen, maar we ontdekken dat ze die gebeurtenissen niet in dezelfde volgorde behandelen.

In het eerste hoofdstuk zagen we dat God de planten op de derde dag schiep. Hij schiep de zeedieren en de vogels op de vijfde dag en de landdieren vroeg op de zesde dag, en daarna maakte Hij later op de zesde dag de man en de vrouw. Hier, in vers 7, hebben we de schepping van de man, aanvankelijk zonder de vrouw. Vervolgens lezen we in vers 9 dat God bomen plantte in de hof, enzovoort. In vers 19 lezen we dat God alle dieren van het veld vormde. Als laatste vinden we de schepping van de vrouw, ofwel de vorming van de vrouw uit een rib die uit de man genomen werd.

Dit is een andere volgorde dan die in hoofdstuk 1. Het eenvoudige antwoord daarop is: dat klopt precies. Hier worden de dingen in een andere volgorde besproken. Er wordt niet beweerd dat ze in een andere volgorde gebeurden, maar ze worden in een andere volgorde besproken. Hoofdstuk 2 geeft ons geen chronologie. Die hadden we al. Het is niet nodig dat de schrijver ons een tweede chronologisch verslag geeft. Dat heeft hij al behoorlijk grondig gedaan. Wat hij nu wil doen, is ons meer vertellen over wat hij als het belangrijkste deel van de scheppingsweek beschouwt. En dat was de schepping van de man en de vrouw, de schepping van mensen naar het beeld van God.

4

Hebreeuwse werkwoordstijden en chronologie

Andere dingen die gebeurden, worden ook genoemd. Er wordt niet beweerd dat ze gebeurden op het tijdstip waarop ze genoemd worden. Als de man bijvoorbeeld in vers 7 geschapen wordt, wordt daarmee niet beweerd dat de planten in vers 9 en de dieren in vers 19 daarna geschapen werden. In het Hebreeuws ziet de werkwoordsvorm in de verleden tijd er namelijk precies hetzelfde uit als de werkwoordsvorm in de voltooid verleden tijd. In vers 9 staat:

En de HEERE God liet allerlei bomen uit de aardbodem opkomen, begerenswaardig om te zien en goed om van te eten; ook de boom des levens, in het midden van de hof, en de boom van de kennis van goed en kwaad.

GENESIS 2:9

Maar dezelfde Hebreeuwse werkwoordsvorm zou net zo terecht vertaald kunnen worden als:

Uit de grond had de Heer God elke boom laten groeien, en Hij plantte een hof en plaatste Adam daarin.

Zo zou vers 19 eveneens vertaald kunnen worden:

De HEERE God vormde uit de aardbodem alle dieren van het veld en alle vogels in de lucht, en bracht die bij Adam om te zien hoe hij ze noemen zou; en zoals Adam elk levend wezen noemen zou, zo zou zijn naam zijn.

GENESIS 2:19

Het lijkt misschien alsof dat gewoon een handige manier is om een probleem uit de weg te ruimen, maar wat is er mis met handige manieren om problemen uit de weg te ruimen? Het is heel handig en geldig, want het is volkomen waar dat de Hebreeën, net als ieder ander volk, het begrip van een voltooid verleden tijd kennen. Ze hebben er alleen geen afzonderlijke werkwoordsvorm voor, zoals wij die hebben. Dezelfde werkwoordsvorm doet dienst als verleden tijd of als voltooid verleden tijd. In onze Bijbel wordt die vertaald als een gewone verleden tijd:

God vormde, dus verleden tijd. Maar het zou kunnen zijn:

God had gevormd, en dat is voltooid verleden tijd. Daarmee is het probleem opgelost.

Wat we dan zouden zien, is dat het hoofdstuk zich aanvankelijk richt op de schepping van de man. Andere dingen die God eerder had gedaan, worden op verschillende punten alleen genoemd voor zover de schrijver ze in verband met de man wil brengen. God had planten gemaakt, maar in het bijzonder maakte Hij een hof en plaatste Hij de man daarin. God had de dieren gemaakt, maar nu brengt Hij ze in het bijzonder naar Adam en geeft Hij Adam de opdracht ze een naam te geven. Dit neemt volgens mij de moeilijkheid weg.

5

Waarom er nog geen planten waren

Er is nog een andere moeilijkheid, en die staat helemaal aan het begin van dit gedeelte. Want in vers 4 staat, of eigenlijk in vers 5:

er was nog geen enkele veldstruik op de aarde en er was nog geen enkel veldgewas opgekomen, want de HEERE God had het niet laten regenen op de aarde; en er was geen mens om de aardbodem te bewerken, maar een damp steeg uit de aarde op en bevochtigde heel de aardbodem —

GENESIS 2:5-6

Daarna gaat het over de schepping van de man.

Er wordt een tijdstip beschreven waarop er geen planten waren, althans, dat is de eerste indruk die we krijgen, en er was geen man om de aardbodem te bewerken. Over welk tijdsbestek zou dit dan moeten gaan? Het zou bijna wel het eerste deel van de derde dag moeten zijn, want hier lezen we over een situatie waarin er droge grond is die door een nevel wordt bevochtigd, maar er zijn nog geen planten. Toch werden de droge grond en de planten op dezelfde dag gemaakt.

Als we dit opvatten volgens de eerste indruk die we ervan krijgen, klinkt het alsof het alleen gaat over een heel korte periode aan het begin van de derde dag. Maar dat lijkt nauwelijks logisch. Waarom zou het nodig zijn te spreken over zo'n periode, waarin de situatie nog voor het einde van de dag veranderde? Wat is daar de betekenis van? Er steeg een nevel op om de grond te bevochtigen, zodat die niet uitdroogde, maar hoelang? Een paar uur? Wat is de bedoeling van dit alles? Ik weet het antwoord daarop niet. Maar er is iets bij me opgekomen, en ik weet niet of dat het juiste antwoord is. Soms zijn er eenvoudige oplossingen en soms zijn er ingewikkeldere oplossingen. Deze is misschien wat ingewikkelder, en misschien klopt hij niet eens. Ik kan het mis hebben. Misschien ligt de oplossing ergens anders en weet ik die niet.

6

Veldgewassen en menselijke landbouw

Maar het is mogelijk, lijkt mij, dat het hier gaat over cultuurgewassen, planten die door mensen worden verbouwd. Er wordt gesproken over planten van het veld en kruiden van het veld. Dat zou kunnen verwijzen naar gewassen die de mens later op het veld zou verbouwen. Mensen zoals Kaïn zouden later de grond bewerken en planten op het veld verbouwen. In dat geval staat er niet dat er helemaal geen planten op aarde waren, maar dat er geen planten waren van de soorten die op het veld werden verbouwd, zoals de mens die zou verbouwen. Deze gedachte zou overeenstemmen met wat er staat, want er was geen mens om de grond te bewerken.

De hof van Eden had nu geen mens nodig om de grond te bewerken. God plantte de hof van Eden. In de gebruikte Engelse vertaling staat hier 'dress'. Gregg vat dat op als het verzorgen van de planten en het terugsnoeien van overtollige groei. Voor de hof van Eden was het bewerken van de grond niet aan de orde. Maar later in de menselijke geschiedenis was dat zeker wel het geval, vooral na de zondeval. Want we weten dat de mens toen zijn brood zou verdienen in het zweet van zijn gezicht. Hij zou moeten ploegen, de grond moeten openbreken en dingen moeten doen die hij aanvankelijk niet hoefde te doen.

Misschien staat hier niet dat er in de beschreven periode helemaal geen planten waren, maar dat de mens nog niet begonnen was gewassen te verbouwen. Een tijdlang was dat niet nodig, want ze hadden de hof van Eden. Later gingen ze wel gewassen verbouwen. Maar ondertussen hield God de grond vochtig totdat de mens eraan toe zou komen, om het zo te zeggen. Dit kan een vergissing van mijn kant zijn, maar het lijkt mij niet onredelijk.

Als er hier inderdaad een tegenstrijdigheid bestaat tussen hoofdstuk 1 en hoofdstuk 2, dan zouden we moeten aannemen dat de mensen die dit aan elkaar hebben geplakt half sliepen en niet opletten wat ze deden. Of, als we aannemen dat Mozes het allemaal heeft geschreven, zoals ik geloof, zouden we moeten aannemen dat hij sliep en niet beseftte dat hij zichzelf zojuist had tegengesproken. Of hij heeft twee verzen lang aandacht besteed aan een paar uur aan het begin van de derde dag. Die uren doen er in de menselijke geschiedenis helemaal niet toe, omdat er toen nog geen mensen waren.

En die opstijgende nevel, wat heeft die ergens mee te maken? Misschien is het een interessant feit, maar waarom zou je de moeite nemen het te vermelden als die toestand maar een paar uur aan het begin van de derde dag heeft bestaan?

Hoe dan ook, ik denk dat er heel goed eenvoudigweg kan staan dat de menselijke bewerking van de grond en het verbouwen van planten op het veld — dat wil zeggen, voedselgewassen die de mens later zou moeten verbouwen om te overleven — nog niet plaatsvonden. De mens bedreef daar nog geen landbouw. Hij brak de kluiten nog niet open en probeerde nog niet met veel moeite een bestaan aan het veld te ontwringen, zoals hij later zou doen.

7

De nevel en het uitblijven van regen

Het had nog niet geregend. Hoe lang deze toestand zonder regen heeft geduurd, wordt ons niet verteld. Veel mensen geloven dat het uitblijven van regen, met in plaats daarvan de nevel die de grond bevochtigde, tot aan de zondvloed heeft geduurd. Degenen die dat zeggen, zijn meestal van mening dat toen God wateren boven het uitspannel plaatste, dat in werkelijkheid een waterkoepel was: een mantel van waterdamp aan de buitenrand van de atmosfeer. Die beschermde de aarde tegen allerlei schadelijke krachten, straling enzovoort vanuit de ruimte, en gaf de mens een soort broeikasomgeving om in te leven.

Dit wordt niet door een duidelijke uitspraak van de Schrift vastgesteld, maar het is een theorie waarvan sommige mensen vinden dat die veel van de details verklaart. Zij zouden zeggen dat er tot aan de zondvloed geen echte wolken of neerslag waren en dat deze nevel daarom in plaats daarvan de grond bevochtigde.

Een paar dingen die vóór die theorie pleiten, zijn dat de regenboog kennelijk pas na de zondvloed verscheen. Toch is een regenboog een natuurlijk verschijnsel dat ontstaat door de effecten van de atmosfeer na de regen, doordat het licht door de prismatische waterdruppeltjes enzovoort heen gaat en het beeld van een regenboog vormt. Je zou denken dat als het vóór de zondvloed regende, er vóór de zondvloed regenbogen zouden zijn geweest. Toch lezen we nergens over zulke regenbogen.

Uit wat we in Genesis hoofdstuk 8 lezen, lijkt naar voren te komen dat regenbogen na de zondvloed voor het eerst verschenen. Dat zou daarom kunnen betekenen dat de zondvloed de allereerste keer was dat er überhaupt regen viel. Dit is alleen wat veel christenen geloven. Het is niet noodzakelijkerwijs iets waarvan we weten dat het waar is.

In Hebreeën 11 wordt over Noach gesproken. En alleen al door de manier waarop het daar verwoord is, denken sommige mensen misschien dat dit leert dat het vóór de tijd van Noach niet regende. In Hebreeën 11, vers 7, staat:

Door het geloof heeft Noach, toen hij een aanwijzing van God ontvangen had van de dingen die nog niet te zien waren, uit ontzag voor God de ark gebouwd, tot redding van zijn gezin. Daardoor heeft hij de wereld veroordeeld en is hij een erfgenaam geworden van de rechtvaardigheid die overeenkomstig het geloof is.

HEBREEËN 11:7

Er staat dat God Noach had gewaarschuwd voor dingen die nog niet te zien waren. Sommigen zeggen dat dit naar regen verwijst: in de tijd van Noach was er nog nooit regen gezien. Maar dat is geen sterk argument, want het kan eenvoudig betekenen dat er in de tijd van Noach nog nooit een wereldwijde vloed was gezien. We blijven hierover dus zonder zekerheid.

Deze toestand, waarbij de nevel opsteeg toen het nog niet op de aarde had geregend, hield enige tijd aan, misschien niet helemaal tot aan de zondvloed. Sterker nog, zoals het in Genesis 2 verwoord is, klinkt het bijna alsof die toestand alleen voortduurde totdat de mens de grond begon te bewerken. In vers 5 staat:

Het had nog niet geregend op aarde, en:

en er was niemand om de grond te bewerken.

Het is dus mogelijk dat het begon te regenen nadat de mens de hof van Eden had verlaten en buiten de hof de grond begon te bewerken. Een andere mogelijkheid is dat het pas bij de zondvloed begon te regenen. Het is een van die vragen waarop geen

antwoord te geven is. Maar ik wil dat je je bewust bent van de verschillende suggesties die je van verschillende christenen zult horen.

8

De vorming en levensadem van de mens

Er kwam inderdaad een tijd dat er een mens was om de grond te bewerken, hoewel dat aanvankelijk niet zijn opdracht was. God schiep de mens. We weten dat dit op de zesde dag gebeurde, en het was niet het eerste wat op de zesde dag gebeurde, want eerst werden de landdieren gemaakt. Dat wordt in vers 19 genoemd. Maar in vers 7 staat:

toen vormde de HEERE God de mens uit het stof van de aardbodem en blies de levensadem in zijn neusgaten; zo werd de mens tot een levend wezen.

GENESIS 2:7

De mens lijkt een van de eerste dingen te zijn die niet simpelweg gevormd werden doordat God zei:

Laat het zo zijn.

God zei:

En God zei: Laat het water wemelen van wemelende levende wezens; en laten er vogels boven de aarde vliegen, langs het hemelgewelf!

GENESIS 1:20

en zo gebeurde het. Alles wat God daarvoor maakte, zo lijkt het, liet Hij eenvoudigweg door Zijn spreken ontstaan. Maar hier besteedt Hij bijzondere zorg aan het maken van een bijzondere schepping. Hij doet het in twee fasen, misschien met opzet.

Die twee fasen zijn als volgt. Eerst vormt Hij uit de modder, uit het stof, een lichaam. Maar dat lichaam leeft niet. Vermoedelijk was het, zodra Hij het gevormd had, biologisch compleet, net zoals een lichaam dat een ogenblik geleden gestorven is nog

steeds biologisch compleet is, maar niet leeft. Hier wordt benadrukt dat de mens als lichaam bestaat, maar niet alleen als lichaam. Hij is ook nog iets meer. De mens kan als lichaam bestaan zonder werkelijk een levend wezen te zijn.

Toen blies God de levensadem in zijn neusgaten. „De levensadem” kan ook worden vertaald als „de geest van het leven”, en je zou kunnen zeggen dat God hier geest toevoegde. De term „levensadem” wordt elders in de Schrift echter soms ook voor dieren gebruikt. We moeten daarom misschien niet te veel geestelijke betekenis in deze specifieke uitdrukking lezen. Maar we zien dat de mens een levend wezen werd toen God leven in hem blies. Dat verklaart ongetwijfeld ook waarom andere levende wezens tot leven kwamen. God blies bijvoorbeeld misschien niet in de neusgaten van vissen, maar Hij schonk wel leven als een afzonderlijke gave aan de dingen die leven. De mens komt dus tot leven door de gave van God, doordat Hij in zijn neusgaten blaast.

9

Ziel in het Oude en Nieuwe Testament

De laatste woorden van vers 7, worden in de King James Version vertaald met „soul”. Het Hebreeuwse woord is nephesh, en nephesh is de voornaamste oudtestamentische term voor de ziel. Maar wanneer wij aan de ziel denken, hebben we vaker nieuwtestamentische ideeën in gedachten, omdat het woord „ziel” in het Nieuwe Testament een enigszins ander begrip is.

In het Nieuwe Testament hebben we het woord psuche, dat aan het begin met een P wordt gespeld, zoals in het Engelse woord „psychology”. Het woord „psychology” komt van het Griekse woord voor ziel, psuche. De eerste twee letters zijn pee en es. De volgende letter zou een ij of een uu kunnen zijn, omdat het Grieks voor beide dezelfde letter heeft. Het kan dus worden gespeld als pee-es-ij of als pee-es-uu-see-haa-ee. Psuche is in het Griekse Nieuwe Testament het woord voor „ziel”. In het Hebreeuwse Oude Testament is het nephesh, en nephesh betekent niet hetzelfde.

Psuche spreekt kennelijk over de vermogens van de geest. Psuche, „ziel”, lijkt te spreken over de emoties, de wil en het verstand. De meeste theologen verstaan psuche als een verwijzing daarnaar. In het Nieuwe Testament is de ziel een deel van jou. Je bent een lichaam en een ziel, en sommigen zouden zeggen dat je daarnaast ook een

geest bent. Er bestaat enige theologische discussie over de vraag of ziel en geest afzonderlijke entiteiten zijn. Dat is in het Nieuwe Testament niet volkomen duidelijk, maar velen geloven dat wij uit lichaam, ziel en geest bestaan: drie delen.

10

Nefesj als levend wezen

In elk geval spreekt de ziel in het Nieuwe Testament over een deel van ons en niet over ons geheel. Het woord *nephesh*, het Hebreeuwse woord dat de King James Version met „soul” vertaalt, had waarschijnlijk nooit met „soul” vertaald moeten worden. Het begrip „soul” in het Engels is veel sterker gevormd door de Griekse denkbepelden van het Nieuwe Testament, en dat is een ander begrip. In het Grieks spreekt het woord „ziel” over één aspect van het menselijk bestaan: de innerlijke mens, het niet-materiële aspect van het leven, in tegenstelling tot ons lichaam. Lichaam en ziel zijn onderscheiden, en toch bestaan wij uit beide. Ons wezen, ons mens-zijn, bestaat zowel uit lichaam als uit ziel, zoals de term „ziel” in het Nieuwe Testament en meestal ook in het Engels wordt gebruikt.

Maar *nefesj* lijkt in het Hebreeuws die betekenis niet te hebben. Het woord *nefesj* lijkt eenvoudigweg gebruikt te worden in de betekenis van een levend wezen, zoals het hier in de New King James is vertaald. Ook de dieren worden *nefesj* genoemd: levende wezens, levende schepselen. In de New King James wordt het ook vertaald als ‘living creatures’. En dus, hoewel je in het Oude Testament het woord ‘soul’ tegenkomt — althans in de King James — gaat het niet noodzakelijk om het idee dat wij gewoonlijk hebben wanneer we onze ziel beschouwen als iets wat onderscheiden is van ons lichaam. Maar toen de mens een levend wezen werd, werd hij een levende ziel.

Zelfs in het Nieuwe Testament neemt het woord ‘ziel’ soms de betekenis uit het Oude Testament over. Petrus zegt in 1 Petrus hoofdstuk 3 dat:

Acht zielen werden in de ark gered.

1 PETRUS 3:20

Daarmee bedoelt hij acht mensen, acht levende wezens. Het woord is duidelijk flexibel, want er werden in de ark meer nefesj gered dan alleen de acht mensen, aangezien alle dieren ook als nefesj gelden. De term heeft duidelijk betekenisnuances die uit de context moeten worden opgemaakt. We hadden dit verhaal goed genoeg kunnen volgen zonder daarop te wijzen. Maar je zult in het Oude Testament het woord ‘ziel’ gebruikt zien worden, en het is tamelijk belangrijk om te weten dat het niet precies dezelfde betekenis heeft als het gebruik van het woord ‘ziel’ in het Nieuwe Testament.

11

Menselijk leven, gezag en verantwoordelijkheid

Hoe dan ook, toen de levensadem in de neusgaten van de mens werd geblazen, kwam hij tot leven. Dat is de hoofdzaak. Wat in hem werd geblazen, was leven. Toen God hem uit het stof vormde, waren zijn biologische systemen aanwezig, maar functioneerden ze nog niet. Maar hij had geen leven totdat God hem iets van Zijn eigen leven gaf. En zo komt de mens tot leven.

Wanneer hij tot leven komt, is hij anders dan alle andere dingen die eerder tot leven waren gekomen, omdat hij denkt. Hij heeft zelfs gezag, zoals we weten uit hoofdstuk 1, vers 26 en 27. God maakt man en vrouw en geeft hun gezag over de dieren van het veld, enzovoort. En in vers 19 en 20 zien we hoe de mens dat gezag uitoefent wanneer hij de dieren een naam geeft.

Iets of iemand een naam geven is een daad van gezag. Ouders geven hun kinderen een naam. God verandert soms de namen van mensen. Dat is Zijn manier om Zijn gezag over hen te tonen: ‘Je ouders hebben je zo genoemd, maar Ik ga je zo noemen.’ Jezus zei tegen Petrus:

En hij leidde hem tot Jezus. Jezus keek hem aan en zei: U bent Simon, de zoon van Jona; u zult Kefas genoemd worden, wat vertaald wordt met Petrus.

JOHANNES 1:42

Iemand een naam geven is, tenminste in het Hebreeuwse denken, een teken dat je een bepaalde vorm van gezag uitoefent, of dat je iets doet wat alleen iemand met gezag kan doen.

En dus is het feit dat God de mens kort na zijn schepping de opdracht gaf om de dieren een naam te geven, eenvoudig een manier om te zeggen: 'Mens, Ik ga je enige verantwoordelijkheid geven. Ik ga je enig gezag geven. Ik ga je aan het werk zetten.' God zette de planten en de dieren eigenlijk niet aan het werk, maar Hij zette de mens aan het werk. Hij gaf hem een opdracht. Hij verleende hem gezag. En er wordt benadrukt dat de dieren voortaan zouden heten zoals hij ze noemde. Dat wil zeggen: wat Adam ook besloot, dat bleef zo. Hij gaf ze met gezag een naam, en die naam werd officieel.

Natuurlijk weten we niet welke namen hij ze gaf, want we weten niet eens welke taal Adam sprak. De toren van Babel kwam hierna, en al die nieuwe talen ontstonden. We weten niet wie na dat alles de oorspronkelijke taal had. We weten niet of de Hebreeën de taal hadden die Adam sprak. Natuurlijk is het verhaal ons in het Hebreeuws gegeven, maar dat betekent niet dat dit de taal was die gesproken werd. Zo zijn ook de woorden van Jezus ons in het Grieks gegeven, terwijl Hij Aramees sprak. De evangeliën vertalen ze eenvoudigweg voor ons in het Grieks.

Het doet er niet toe. Maar dat is nu juist het punt: het doet er niet toe. Waarom wordt het ons dan verteld? Waarom wordt ons verteld dat Adam de dieren een naam gaf, terwijl we op geen enkele manier kunnen weten welke namen hij ze gaf? Het is duidelijk dat dit ons niet wordt verteld om ons te helpen weten hoe we de dieren moeten noemen. Het wordt ons gegeven zodat we weten dat God de mens een klein deel gaf van hetzelfde gezag dat God had. Hij gaf hem heerschappij over de dieren, en het geven van namen aan de dieren was een gezaghebbende daad van Adam.

12

De hof van Eden en zijn twee bomen

Nu lezen we in vers 8 over de hof van Eden:

toen vormde de HEERE God de mens uit het stof van de aardbodem en blies de levensadem in zijn neusgaten; zo werd de mens tot een levend wezen. Ook plantte de HEERE God een hof in Eden, in het oosten, en Hij plaatste daar de mens, die Hij gevormd had. En de HEERE God liet allerlei bomen uit de aardbodem opkomen, begerenswaardig om te zien en goed om van te eten; ook de boom des levens, in het midden van de hof, en de boom van de kennis van goed en kwaad.

GENESIS 2:7-9

Het is ook mogelijk dit te vertalen als:

Hij had in het oosten, in Eden, een tuin aangelegd.

Dat werkt ook goed.

Er zijn al die goede bomen en al dat goede voedsel, en twee bijzondere bomen worden er afzonderlijk uitgelicht. Volgens de Engelse vertaling die Gregg gebruikt, stonden ze blijkbaar allebei in het midden van de hof. Daarin staat dat de levensboom midden in de hof stond en wordt ook de boom van de kennis van goed en kwaad met die plaats verbonden. Er zijn dus twee bomen. Ze lijken dicht bij elkaar te hebben gestaan, midden in de hof. Misschien stonden ze zelfs pal naast elkaar, zodat Adam en Eva, wanneer ze ervoor stonden, met een keuze werden geconfronteerd. En dit is precies hoe God het wilde inrichten. Hij wilde dat Adam en Eva een keuze maakten.

Hij wilde dat ze op de proef werden gesteld. Hij maakte duidelijk dat een van deze bomen verboden terrein was. Ze mochten daarvan niet eten. Dat was de boom van de kennis van goed en kwaad. De andere boom, de boom des levens, was hun niet verboden. Daar mochten ze van eten. Sterker nog, ik geloof dat ze van de boom des levens moesten eten.

13

De mens is niet van nature onsterfelijk

We nemen soms aan dat de mens als soort van nature onsterfelijk is. Misschien zien we dat als een deel van het beeld van God in de mens. God is onsterfelijk, en daarom is ook de mens, die naar Gods beeld gemaakt is, onsterfelijk. Daarom nemen we aan dat de mens, nadat hij sterft, ergens voor eeuwig en altijd en altijd en altijd moet blijven bestaan. Zo komen we bij de hemel en de hel, en wanneer iemand sterft, leeft diegene óf voor eeuwig in de hel óf voor eeuwig in de hemel. Dat is althans de aanname waarmee we hiernaar kijken.

Maar de Bijbel zegt niet dat de mens onsterfelijk werd gemaakt. Sterker nog, de Bijbel zegt dat de mens niet onsterfelijk werd gemaakt. De mens werd potentieel onsterfelijk gemaakt. Als hij van de boom des levens zou eten, zegt de Bijbel, zou hij eeuwig leven. Toen de mens eenmaal gezondigd had, ontzegde God hem de toegang tot de boom des levens, zodat hij er niet van zou eten en eeuwig zou leven. Eeuwig leven was afhankelijk van het eten van die boom. Eeuwig leven behoorde niet wezenlijk tot de menselijke natuur. De mens kon eeuwig leven of niet. Als hij van de boom van de kennis van goed en kwaad zou eten, zei God tegen hem: „U zult sterven. U zult niet eeuwig leven.”

Maar als ze van de boom des levens eten, zullen ze eeuwig leven.

Dit is een andere gedachte dan de meesten van ons hebben gehad, maar het is beslist een Bijbelse gedachte. Als je kijkt naar 1 Timotheus, hoofdstuk 6, vers 14 tot en met 16, zei Paulus tegen Timotheus dat hij dit gebod onbevlekt en onberispelijk moest bewaren tot de verschijning van onze Heere Jezus Christus:

dit gebod onbevlekt en onberispelijk in acht te nemen, tot de verschijning van onze Heere Jezus Christus. De zalige en alleen machtige Heere, de Koning der koningen en Heere der heren, zal die op Zijn tijd laten zien, Hij Die als enige onsterfelijkheid bezit en een ontoegankelijk licht bewoont; Hem heeft geen mens gezien en niemand kan Hem ook zien. Hem zij eer en eeuwige kracht. Amen.

1 TIMOTHEÛS 6:14-16

Die als Enige onsterfelijkheid bezit. Het gebruikte woord betekent ‘enige’. In wezen lijkt Paulus te denken dat onder de mensen alleen Jezus, alleen Jezus, onsterfelijkheid bezit.

Als hij dat niet dacht, zou hij het woord ‘enige’ niet hoeven te gebruiken. Hij had eenvoudig kunnen zeggen:

Die onsterfelijk is.

Maar nee, hij zegt dat Hij alleen onsterfelijk is. Hij alleen bezit onsterfelijkheid.

Verder beschrijft Paulus, wanneer hij in hoofdstuk 2 van Romeinen aan de Romeinen schrijft, twee groepen mensen en hun bestemming. In Romeinen, hoofdstuk 2, staat in vers 6 dat God ieder zal vergelden naar zijn werken. In vers 7, Romeinen 2:7, zegt hij:

namelijk hun die met volharding het goede doen en heerlijkheid, eer en onvergankelijkheid zoeken: het eeuwige leven.

ROMEINEN 2:7

Er zijn mensen die door volharding in goede werken „onvergankelijkheid” zoeken, zoals de HSV het hier vertaalt. Gregg verbindt dat met onsterfelijkheid: blijkbaar bezitten ze die volgens zijn redenering niet van nature. Het moet iets zijn waarnaar

gezocht wordt.

God alleen bezit onsterfelijkheid. Christus alleen bezit onsterfelijkheid. Maar mensen kunnen ernaar zoeken. Hoe kunnen ze die vinden? In Christus. Christus alleen bezit die. Wij hebben die in Hem. Als we tot Christus komen, delen we dus in Zijn onsterfelijkheid. Zo zegt Johannes in 1 Johannes, hoofdstuk 5, dat dit de belofte is die Hij ons gegeven heeft:

En dit is het getuigenis, namelijk dat God ons het eeuwige leven gegeven heeft; en dit leven is in Zijn Zoon.

1 JOHANNES 5:11

Hij bedoelt eeuwig leven.

14

De boom des levens als beeld van Christus

Naar mijn mening, en je mag die mening delen of naast je neerleggen, stelt de boom des levens in de hof van Eden Christus Zelf voor, en is de mens niet van nature in staat eeuwig te leven. Om eeuwig te leven, zouden Adam en Eva van de boom des levens moeten eten. Ik wil de gedachte opperen dat ze voortdurend van de boom des levens zouden moeten eten, en niet maar één keer. Dat wordt in Genesis niet duidelijk gezegd, maar elders lijkt het wel te worden geïmpliceerd.

In Openbaring, hoofdstuk 22, zien we bijvoorbeeld de boom des levens opnieuw, in het nieuwe Jeruzalem. Openbaring, hoofdstuk 22, beschrijft het nieuwe Jeruzalem en zegt in vers 1 en 2:

En hij liet mij een zuivere rivier zien, van het water des levens, helder als kristal, die uit de troon van God en van het Lam kwam. In het midden van haar straat en aan de ene en de andere zijde van de rivier bevond zich de Boom des levens, die twaalf vruchten voortbrengt — van maand tot maand geeft Hij Zijn vrucht. En de bladeren van de boom zijn tot genezing van de heidenvolken.

OPENBARING 22:1-2

Hier wordt beeldspraak gebruikt, die misschien symbolisch is. Maar het belangrijke is dat we in het nieuwe Jeruzalem het begrip van de boom des levens tegenkomen, zoals we dat in Genesis ook tegenkwamen in de wereld vóór de zondeval. Maar in Openbaring 22 wordt ons iets verteld wat ons in Genesis 1 niet over de boom des levens wordt verteld: hij brengt elke maand zijn vrucht voort.

Waarom zou hij dat doen als iemand maar één keer van de boom des levens hoefde te eten en vervolgens automatisch voor eeuwig en altijd zou leven, zonder er ooit nog van te hoeven eten? Waarom zou hij elke maand vrucht moeten blijven voortbrengen? De indruk is dat er regelmatig van deze boom gegeten moet worden. Maar geen zorgen: hij brengt regelmatig zijn vrucht voort. Het klinkt er dus naar dat het eeuwige leven, zelfs in het nieuwe Jeruzalem, in stand wordt gehouden door dit voortdurende, regelmatige eten van de boom des levens. Dit betekent dat Adam en Eva misschien vóór de zondeval van de boom des levens hadden gegeten, maar dat ze niet eeuwig zouden leven tenzij ze ervan konden blijven eten. God ontzegde hun later de toegang tot die boom door daar een cherub te plaatsen, zodat ze niet meer eeuwig zouden leven. Ze konden niet van die boom blijven eten.

15

Eeuwig leven door blijven in Christus

Misschien lees ik er meer in dan erin thuishoort, maar ik zie niet hoe al deze gegevens echt zinnig kunnen zijn als dit niet het ware beeld is: dat God de mens niet intrinsiek onsterfelijk heeft gemaakt, maar potentieel onsterfelijk. Hij kon eeuwig leven. Dieren konden dat niet. Ik geloof niet dat God dieren potentieel onsterfelijk heeft gemaakt. Daarom denk ik persoonlijk dat zelfs als er geen zondeval was geweest, dieren waarschijnlijk gestorven zouden zijn, maar de mens niet. Want de mens zou voortdurend toegang hebben gehad tot de boom des levens, die hem door ervan te eten voortdurend in leven zou houden, tot in alle eeuwigheid. Blijkbaar vinden we hem ook in het boek Openbaring.

Als dit een beeld van Christus is, zoals ik geloof, dan komt dit leven voorwaardelijk tot ons in Christus. We worden niet onsterfelijk geboren. We worden onsterfelijk wanneer we tot Christus komen. Eeuwig leven is in Hem. Zij die Hem hebben, hebben eeuwig leven. Zij die niet in Hem zijn, hebben geen eeuwig leven.

Maar let ook hierop: als het waar is dat Adam en Eva voortdurend van de boom des levens moesten eten, dan zou dit erop wijzen dat wij voortdurend in Christus moeten blijven. We moeten ons voortdurend door Christus laten voeden om eeuwig te leven. Het is niet zo dat je één hap neemt en binnen bent, en het daarna gewoon rustig aan kunt doen. Je moet je relatie met Christus onderhouden. Je moet je verbondenheid met Christus onderhouden. Zoals Jezus het verwoordde:

Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen.

JOHANNES 15:5

Maar Hij zegt:

Als iemand niet in Mij blijft, wordt hij buitengeworpen zoals de rank, en verdort, en men verzamelt ze en werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand.

JOHANNES 15:6

Dit blijven in Christus, dit voortdurend eten van de boom des levens, is wat het eeuwige leven in de mens in stand houdt. Blijkbaar gold dit ook voor Adam, tenzij ik er te veel in lees. Maar ik denk niet dat ik veel verder ga dan wat in deze passages uitdrukkelijk wordt gezegd.

16

Waarom God de mens beproeft

Hoe dan ook, we zien dat de boom des levens daar stond en dat Adam en Eva ervan moesten eten. Maar vlak daarbij, misschien zelfs binnen het zicht ervan, stond de boom van de kennis van goed en kwaad, waarvan ze niet mochten eten. Ze zouden verzocht worden. Het was niet zo dat ze gewoon uit het midden van de hof weg konden blijven en zo de verzoeking konden vermijden. Als ze van de boom des levens moesten eten, en als die midden in de hof stond, en de boom van de kennis van goed en kwaad ook midden in de hof stond, dan moesten ze in de nabijheid van de verzoeking komen, misschien wel regelmatig.

Je zou kunnen zeggen: „Dat is een slecht plan. God had moeten bedenken dat Hij de boom waarvan Hij niet wilde dat ze aten, aan de andere kant van de hof had moeten zetten, waar ze hem gewoon helemaal konden vermijden.” Als God dat had gewild, dan zou Hij dat ongetwijfeld hebben gedaan. Wat duidelijk lijkt, is dat God van plan was hen op de proef te stellen. Het woord „verzoeken” is in het Hebreeuws en het Grieks hetzelfde woord als „beproeven”, en Adam en Eva werden beproefd of verzocht. God wilde dat ze beproefd werden. God wilde dat Jezus beproefd werd. We lezen in de evangeliën dat de Geest Jezus de woestijn in dreef om door de duivel verzocht, of beproefd, te worden. Beproeving maakt deel uit van wat God voor mensen in gedachten had, en daarom worden wij verzocht.

Toen ik jong was, groeide ik op in een christelijk gezin. Mijn ouders waren toegewijd en het was een goed gezin. Ik heb daar echt van genoten. Op een keer kwam de voorganger bij ons thuis op bezoek. Het was gewoon een normaal pastoraal bezoek. Er was bij ons thuis geen crisis. De voorganger ging gewoon bij verschillende mensen in de gemeente langs. Mijn vader greep die gelegenheid aan om de voorganger vragen te

stellen over dingen waar hij altijd mee had geworsteld. Ik was toen jong, dus ik kon ze niet voor mijn vader beantwoorden. Tegenwoordig komt hij met zulke dingen naar mij toe, maar destijds moest hij naar de voorganger.

Ik herinner me de vraag, maar ik weet niet meer welk antwoord de voorganger gaf. Mijn vader stelde een vraag die mij echt een heel goede vraag leek, en ik wist het antwoord ook niet. Mijn vader zei tegen de voorganger: „Ik begrijp waarom God zou willen dat mensen een vrije keuze maken. En dus begrijp ik ook waarom God, voordat ze christen worden, zou toestaan dat de duivel hen verzoekt en dat God hen roept, zodat ze in een positie verkeren waarin ze een keuze kunnen maken. Maar wat ik niet begrijp, is waarom God, zodra we besluiten christen te worden, niet gewoon zegt: ‘Goed, die persoon is nu van Mij. Laat hem met rust.’ Waarom kan de duivel ons dan nog steeds blijven beproeven?”

17

Beproeving bereidt voor op regeren

Ik geloof nu, al wist ik dat destijds niet en klonk het mij als een goede vraag in de oren, dat dit precies is wat God wil: dat wij beproefd worden en voortdurend beproevingen doorstaan. De beproevingen kunnen mettertijd zelfs moeilijker worden. De reden is dat God, toen Hij de mens maakte, iemand maakte met wie Hij de heerschappij wilde delen. Hij wilde dat de mens samen met Hem zou regeren. Dat wil Hij nog steeds. Hij wil nog steeds dat wij samen met Hem regeren. Maar je geeft de autosleutels niet aan een kind dat geen rijexamen heeft gedaan. Je geeft geen artsdiploma aan een chirurg die nooit een medische opleiding heeft gevolgd en de examens niet heeft gehaald. Je geeft iemand geen verantwoordelijkheid als je niet weet of diegene ermee kan omgaan. Je laat iemand niet over het heelal regeren als je nog niet weet wat voor iemand het is en of dat rampzalig zal uitpakken.

God heeft de mensen op deze planeet als het ware op een school geplaatst, om ons te onderwijzen en te beproeven. Wanneer wij onze levensloop voltooien, studeren wij af en beginnen we aan onze loopbaan waarin we samen met Christus over het heelal regeren — maar alleen degenen die de beproevingen doorstaan. Net zoals, hopelijk, alleen degenen die voor de medische examens slagen chirurg zullen worden. Als

mensen voor die examens zakken, willen we niet dat ze chirurg worden. Degenen die voor deze beproevingen zakken, zullen niet samen met Christus regeren. De Bijbel zegt:

Als wij volharden, zullen wij ook met Hem regeren. Als wij Hem verloochenen, zal Hij ons ook verloochenen.

2 TIMOTHEÛS 2:12

Het is ons volharden in trouw aan God — loyaliteit, ononderbroken en onbreekbare loyaliteit aan God — dat ons geschikt maakt om samen met Christus te regeren. God wil de verantwoordelijkheid voor het heelal niet geven aan mensen van wie Hij niet zeker weet dat ze Hem trouw zullen blijven. Daarom geeft Hij ons een leven lang beproevingen om te zien of wij Hem trouw zullen blijven of een andere weg zullen gaan.

Nu denk ik niet dat het Gods bedoeling was dat Adam en Eva zouden sterven en daarna dingen zouden erven. Hij gaf het hun meteen, maar ze moesten al die tijd trouw blijven. Ze moesten beproefd worden. Hun loyaliteit moest beproefd worden. God wilde dat zij met deze beproevingen geconfronteerd werden. Denk daar eens over na. Dacht je dat God niet wist dat er een duivel in de hof was toen Hij Adam daar neerzette? Het lijkt een slechte planning, vind je niet? God plaatst Adam en Eva in de hof. Hij had hen overal op aarde kunnen plaatsen, maar Hij plaatst hen midden in de hof, waar die slang is die met hem zal gaan praten. Had God die boom van de kennis van goed en kwaad niet in Australië kunnen zetten en Adam en Eva in Amerika, of andersom, zodat ze elkaar nooit zouden tegenkomen? De slang had daar bij de boom kunnen zijn, terwijl de mens hier zalig onwetend van dat alles was.

Dat is niet wat God voor ogen had. Het is duidelijk dat God dit zo heeft ingericht. Sommige mensen zeggen dat God de mens in een situatie plaatste waarin hij wel moest falen. Nee, God plaatste de mens niet in een situatie waarin hij wel moest falen. Falen was één mogelijkheid. De beproeving doorstaan was een andere. Je kunt net zo goed zeggen dat de examiner aan de universiteit je, wanneer hij je een examen geeft, in een situatie plaatst waarin je wel moet zakken. Je zakt alleen als je tekortschiet, niet als je het werk hebt gedaan en daadwerkelijk geschikt bent voor datgene waarvoor je wordt opgeleid. Als je geschikt bent, zul je voor het examen slagen. Als je jezelf

ongeschikt maakt, zak je. Iemand een beproeving geven betekent niet dat je diegene in een situatie plaatst waarin hij wel moet falen. Het betekent dat je hem beproeft om te zien of hij zal slagen of zakken.

Adam en Eva hadden de beproeving kunnen doorstaan, of ze hadden kunnen falen. Uiteindelijk faalden ze. We zijn daar nog niet aan toe, maar het punt is dat God wilde dat ze beproefd werden. Mensen zeggen: „Wilde God dat ze zouden zondigen?” Nee, Hij wilde niet dat ze zouden zondigen. Hij wilde dat ze de beproeving doorstonden. Hij wilde dat ze zouden slagen en niet zouden zondigen. Maar je kunt een beproeving niet doorstaan als die nooit wordt opgelegd. Je kunt je niet kwalificeren als je nooit de stappen doorloopt waardoor je je kwalificeert.

18

De twee bomen: genade of wetticisme

Dus dit is wat God deed. Hij plaatste daar een beproeving. Naar mijn mening moesten Adam en Eva regelmatig naar de Boom des Levens gaan. Ik weet niet of ze lang genoeg in de hof leefden om ooit daadwerkelijk naar de Boom des Levens te gaan. Misschien vielen ze op de tweede dag van hun leven, waardoor dat punt niet meer ter zake doet. Of misschien vielen ze maanden later. Dat weten we niet. Misschien hadden ze van de Boom des Levens gegeten, maar konden ze dat na hun val niet blijven doen. Het punt is dat het mij lijkt dat ze, iedere keer dat ze naar de Boom des Levens kwamen, mogelijk ook met die andere verleiding geconfronteerd werden: de Boom van de Kennis van Goed en Kwaad.

Nu, als de Boom des Levens Christus vertegenwoordigt, wat vertegenwoordigt de Boom van de Kennis van Goed en Kwaad dan? Overigens geloof ik dat het een echte boom was. Ik vat dit niet allemaal symbolisch op. Ik geloof dat we het hebben over een echt verhaal met echte bomen, een echte slang, echte mensen en dat alles. Maar als het waar is dat de Boom des Levens zo was ingericht dat hij in het leven van Adam en Eva de plaats innam die Christus tegenwoordig in het leven van ieder mens inneemt, wat komt dan voor de mensen van tegenwoordig overeen met de Boom van de Kennis van Goed en Kwaad?

Als de Bijbel daar aanwijzingen voor geeft, lijkt deze boom misschien de wet of het wetticisme voor te stellen. Paulus zei:

Door de wet weten we wat zonde is.

Het is bijna alsof God de mensen twee mogelijkheden heeft gegeven: je kunt van Mij uit genade leven ontvangen, eenvoudig door te eten van de Boom des levens die Ik je geef, of je kunt proberen het op eigen kracht te redden. Je kunt proberen normen en wetten vast te stellen, je aan die wetten te houden en op eigen kracht alles te worden wat je kunt zijn. Dat is wat wetticisme is. Dat is wat de wet is. Als je probeert rechtvaardig te zijn door wetten te onderhouden, betekent dit dat je niet rechtvaardig bent door de genade van God, maar door wat je zelf kunt doen.

Ik geloof dat Adam en Eva aan deze verleiding werden blootgesteld. Ze konden blijven leven van de genade en overvloedige goedheid van God. Dat zou natuurlijk betekenen dat ze onder Zijn gezag stonden. Het zou betekenen dat ze leefden als kinderen onder een vader en elke dag deden wat de vader wilde dat ze deden, zonder een wettisch stelsel op te zetten en te zeggen: 'We hebben niet elke dag instructies nodig. We stellen gewoon een stelsel op en leven altijd volgens deze regels.' Dan zouden ze hun eigen, onafhankelijke middel hebben om rechtvaardig te zijn.

Ik denk dat dit werkelijk de verleiding is die mensen ondervinden wanneer ze tot religie komen, wanneer ze tot God komen. Ze kunnen óf de genade van God ontvangen en eeuwig leven hebben, óf een of ander religieus wettisch stelsel opzetten waarmee ze proberen te voldoen aan de norm die ze zichzelf opleggen. De Boom van de kennis van goed en kwaad zou heel goed de mogelijkheid van de wet kunnen voorstellen, in tegenstelling tot de mogelijkheid van genade, die in Christus is. Hoe meer ik over deze vraag nadenk, hoe meer ik denk dat deze uitleg van wat deze dingen voor ons voorstellen juist is.

19

De rivieren en de ligging van Eden

Als we teruggaan naar het oorspronkelijke verhaal, treffen we deze situatie aan. We hebben de twee bomen in de hof en we hebben Adam in de hof. Het is ons nog niet verteld, maar we zullen al snel ontdekken dat er ook een slang in de hof is, en die gaat moeilijkheden veroorzaken.

We lezen over deze rivieren. Misschien is de reden dat de rivieren in vers 10 tot en met 14 worden genoemd, dat ze de Hof van Eden daadwerkelijk geografisch afbakenen. De vermelding van deze rivieren zou volkomen overbodig zijn, tenzij de schrijver ons de indruk probeerde te geven dat dit een echte plaats is die werkelijk heeft bestaan. Dit is geen mythologie. We hebben het niet over gelijkenissen en mythen. We hebben het over een plaats die aan de hand van werkelijke herkenningspunten geografisch kon worden gelokaliseerd.

De vier rivieren die worden genoemd, leveren enige problemen op, omdat we niet weten waar twee ervan zijn. Van twee weten we dat wel. De Eufraat is daar de herkenbaarste naam. Die staat in vers 14 en is de vierde rivier die wordt genoemd. In vers 14 staat ook de Hiddekel, die tegenwoordig bekendstaat als de Tigris. Die rivier wordt ook genoemd in Daniël 10:4, de rivier de Hiddekel. Dat is de rivier de Tigris.

Tegenwoordig kunnen we naar het Midden-Oosten gaan en de rivieren de Tigris en de Eufraat zien. Omdat deze twee rivieren bij de Hof van Eden samenkwamen, zouden we daarom moeten zeggen dat de Hof van Eden ergens lag in wat de Tigris-Eufraatvallei wordt genoemd. De andere twee genoemde rivieren zijn ons in wezen onbekend.

Het is vreemd dat rivieren verdwijnen. De reden dat deze kleinere rivieren, die waarschijnlijk niet zo groot waren als de Tigris en de Eufraat, verdwenen zijn, is ongetwijfeld de zondvloed. Die vond na de tijd van Adam plaats, in de tijd van Noach. De zondvloed heeft natuurlijk veel veranderd aan de topografie van de aarde. Blijkbaar bleven de valleien van de Tigris en de Eufraat zelfs na de zondvloed bestaan, maar de andere twee rivieren, de Pison en de Gihon, zijn ons tegenwoordig eenvoudigweg onbekend. Ze zijn blijkbaar gladgestreken en er zijn geen rivierbeddingen meer op de plaatsen waar ze vroeger waren. De zondvloed is waarschijnlijk de redelijkste verklaring voor wat die twee rivieren heeft weggevaagd, zodat ze niet langer op de planeet aarde bestaan.

Maar denk daar eens over na. Als het waar is dat de zondvloed de rivieren de Pison en de Gihon heeft weggevaagd, betekent hun vermelding hier dat Mozes over bronnen van vóór de zondvloed beschikte. Mozes leefde na de zondvloed toen hij dit schreef, dus ook hij zou niets van de rivieren de Pison en de Gihon weten. Ik neem aan dat ze na de zondvloed verdwenen waren. Dat zou betekenen dat Mozes bij het schrijven

hiervan gewerkt moet hebben met oudere bronnen, die vóór de zondvloed waren geschreven. Hij kan immers geen persoonlijke kennis van deze twee rivieren hebben gehad, omdat ook hij na de zondvloed leefde.

Dit gedeelte van Genesis is blijkbaar bewaard gebleven, waarschijnlijk schriftelijk, zo niet via mondelinge overlevering, door mensen die vóór de zondvloed leefden, toen die rivieren nog bestonden en de vermelding ervan informatie overbracht. Als je vóór de zondvloed tegen mensen zei dat Eden bij deze vier rivieren lag, gaf dat informatie over de ligging ervan. Wie zou die twee rivieren na de zondvloed nog noemen, toen ze verdwenen waren? Waarom zou iemand ze noemen? Niemand zou zelfs maar weten wat ze waren of waar ze hadden gelegen.

Wat ik zeg, is dat dit lijkt te getuigen van een zeer vroege bron voor dit specifieke hoofdstuk. Heel mogelijk is Adam de bron ervan, of in elk geval iemand van vóór de zondvloed. Ook de vermelding van het goud in het land Havila is het soort detail dat geen enkele rol speelt in het verhaal. Het is het soort detail dat je alleen vermeldt omdat het een feit is. Als je gelijkenissen en mythen verzint, hoeft je niet te vermelden dat er goud in dat land was. Die rivier liep daarheen en stroomde rond het land Havila, waar al dat goud is. Waarom zou je dat vermelden als het niet feitelijk is? Het zou geen enkele rol spelen in een symbolisch verhaal of in iets wat niet waar was. Het is gewoon een van die feiten die je misschien vermeldt omdat het een feit is.

20

Gods gebod en de dreiging van de dood

Vers 15 zegt:

De HEERE God nam de mens, en zette hem in de hof van Eden om die te bewerken en te onderhouden. En de HEERE God gebod de mens: Van alle bomen van de hof mag u vrij eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad, daarvan mag u niet eten, want op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven.

GENESIS 2:15-17

De uitspraak:

De uitspraak „De Heer God gebod de mens” legt onmiddellijk na de schepping van de mens de juiste verhouding vast. Hij ontvangt bevelen. God beveelt; de mens gehoorzaamt. Dat is de rolverdeling. Het is een hiërarchische verhouding. De mens is naar Gods beeld gemaakt, maar hij heeft niet Gods rang of niveau. Gods rol is dat Hij Zijn schepselen beveelt, en dus beveelt Hij de mens wat hij moet doen.

Dit is de eerste en enige wet, of beperking, zouden we zeggen, want ik weet niet of we het een wet zouden noemen. Het is gewoon een beperking. Het is als een vader die tegen zijn zoon zegt: “Raak dat niet aan. Doe dat niet. Eet dat niet.” Wanneer ouders hun kinderen zeggen iets bepaalds niet te doen, is dat niet noodzakelijkerwijs een wet. Het gaat gewoon om gehoorzaamheid aan wat de ouder wil. Maar er worden geen wetten gegeven. Het lijkt erop dat Adam en Eva vrijwel alles mochten doen wat ze maar wilden in de hele wereld, behalve van die boom eten. Niets anders wat ze zouden doen, zou voor hen daadwerkelijk een zonde zijn. En dus kregen ze een grote mate van vrijheid.

Eva was op dit punt nog niet geschapen, en dus was het Adam die de instructies kreeg. We moeten aannemen dat Eva die instructies later van Adam kreeg, omdat God de instructies gaf voordat Eva er was om ze te horen.

Hem wordt gezegd dat hij zal sterven. Ik weet niet zeker wat het woord ‘sterven’ voor Adam betekend zou hebben, want hij had nog nooit de dood gezien. Wanneer wij het woord ‘sterven’ horen, kunnen we denken aan mensen die gestorven zijn. Ze zijn niet meer bij ons. Waar ze ook heen zijn gegaan, ze liggen onder de grond. Ze zijn door wormen opgegeten. Adam had geen enkel dergelijk referentiekader. Maar heel zijn taal was beslist gewoon in zijn hoofd ingeplant. Het woord ‘dood’ moet dus een betekenis hebben gehad, net als alle andere woorden in zijn taal. Hij had eigenlijk voor geen enkel woord in zijn woordenschat een referentiekader. Blijkbaar had hij gewoon aangeboren kennis van wat deze woorden betekenden. Maar de dreiging is dat hij zou sterven als hij van die boom at.

21

De dieren en een passende hulp voor Adam

Ook zei de HEERE God: Het is niet goed dat de mens alleen is; Ik zal een hulp voor hem maken als iemand tegenover hem.

GENESIS 2:18

Vervolgens lezen we in de verzen 19 tot en met 20 dat de mens de dieren namen geeft. Je zou de indruk kunnen krijgen dat God zegt: “Ik wil een partner voor deze man maken, dus Ik zal al deze dieren uitproberen om te zien of ze geschikt zijn.” Maar om te beginnen wist God dat natuurlijk al. Hij zou weten dat deze dieren niet van dezelfde soort zijn als de mens en geen hulp zouden zijn die bij hem past.

Daarom is het heel goed mogelijk dat de verzen 19 en 20 een tussenzin vormen, en dat vers 21 chronologisch onmiddellijk op vers 18 volgt. Dat wil zeggen: God zei dat Hij een hulp zou maken, en vervolgens liet de Heere in vers 21 de mens slapen en maakte Hij een vrouw als hulp. Intussen wordt ons, misschien bij wijze van tussenzin, verteld dat God op een eerder moment de dieren had gemaakt en ze bij Adam had gebracht. Adam had ze namen gegeven, maar daar was natuurlijk niets bij wat met Adam overeenkwam. En dus bepaalde God dat Hij iets zou maken wat met de mens overeenkwam, en liet Hij hem in slaap vallen.

Als je de verzen 19 en 20 in hun geheel tussen haakjes zet, wat heel goed mogelijk is — er staan geen leestekens in het Hebreeuws, dus je kunt de haakjes toevoegen waar ze thuishoren, en dat is enigszins een subjectieve beslissing — dan zou je kunnen zeggen dat God zei: “Ik ga een hulp maken die bij de mens past.” Hij bracht daarna niet de dieren en zei niet: “Is een van deze geschikt, Adam?” God had deze dieren daarentegen al eerder gemaakt. God had ze bij Adam gebracht. Adam had ze namen gegeven, maar niet met het idee om een partner te vinden. Dit was al eerder gebeurd.

Toen Adam de hele levende wereld eenmaal had overzien, werd duidelijk dat daar niemand was die met hem overeenkwam. En dus zei God: “Het is niet goed dat deze toestand voortduurt.”

22

Waarom het niet goed was dat Adam alleen was

Sommige mensen hebben opgemerkt dat we in vers 18 voor het eerst zien dat God zegt:

Het is niet goed.

Elke keer dat Hij in Genesis 1 iets schiep, zei Hij:

Het is goed.

Hij zag dat het goed was. Nu zegt Hij voor het eerst dat iets niet goed is. Niet dat het kwaad was. Het was gewoon niet toereikend. Het was niet compleet totdat Hij een partner voor de man maakte. Het was niet goed dat de man alleen was.

Waarom was het niet goed dat de man alleen was? We gaan hier lezen over de instelling van het eerste huwelijk. Veel mensen zeggen dat een van de redenen waarom God het huwelijk heeft ingesteld, of misschien wel de voornaamste reden, gezelschap is, omdat het niet goed was dat de man eenzaam was. Zeggen dat het niet goed is dat de man eenzaam is, is niet hetzelfde als zeggen dat het niet goed is dat de man alleen is. Iemand kan alleen zijn zonder eenzaam te zijn. Naar mijn mening was Adam niet eenzaam. Ik denk niet dat hij tijd had om eenzaam te zijn. Adam en Eva werden allebei op dezelfde dag geschapen. In de tussentijd, tussen het moment waarop God de man maakte en het moment waarop Hij de vrouw maakte, communiceerden de man en God met elkaar. De man was druk bezig de dieren namen te geven. Dat moet een poos hebben geduurd. Ik weet niet of de man die dag ooit de gelegenheid heeft gehad om eenzaam te worden.

Ik weet dat ik soms eenzaam ben, maar wanneer ik druk bezig ben met mijn werk of mijn bezigheden, denk ik daar niet aan. Dan voel ik me niet eenzaam. Waarschijnlijk ken jij hetzelfde verschijnsel. Eenzaam zijn is ook niet altijd slecht. Eenzaam zijn kan juist heel positief zijn als je een relatie met God hebt. Alleen zijn met God is iets geweldigs.

Maar er was iets aan Gods bedoeling met de man waardoor het niet goed was dat hij alleen was. Als je een groot voorwerp moet dragen waarvoor twee mensen nodig zijn, en je bent alleen, dan is dat niet goed. Het is niet goed om alleen te zijn wanneer er een

taak is waarvoor twee mensen nodig zijn. Het heeft niets te maken met eenzaam zijn. Het heeft niets te maken met verlangen naar gezelschap. Het gaat erom dat je kunt doen wat je moet doen en dat je meer dan één persoon nodig hebt om het te doen.

23

Man en vrouw voor de gezamenlijke opdracht

Ik geloof dat het in die zin niet goed was dat de man alleen was, want wat moest hij doen? Je kunt in Genesis 1 kijken en zien dat God hun in vers 28, toen Hij de man en de vrouw maakte, de opdracht gaf:

En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht en over al de dieren die over de aarde kruipen!

GENESIS 1:28

Een man kan dat niet alleen doen. Hij kan niet vruchtbaar zijn en zich vermenigvuldigen.

Als de man alleen maar een metgezel nodig had, zou er geen vrouw gemaakt hoeven te worden. Hij zou een hond kunnen maken. Een hond zou een metgezel kunnen zijn. Sommige mensen vinden een hond een betere metgezel dan een vrouw of een man. Overigens zou een andere man ook een geweldige metgezel zijn. Mannen begrijpen mannen. Ze begrijpen vrouwen niet. Als God alleen wilde dat een man een metgezel had, zou hij waarschijnlijk gelukkiger zijn met een andere man, als het alleen gaat om iemand om mee te praten. Vrouwen zouden gelukkiger zijn met een andere vrouw.

God maakte een man en een vrouw om het probleem op te lossen. Dat betekent dat het niet alleen ging om het hebben van iemand om mee te praten. Het ging er niet alleen om dat je niet eenzaam bent. Het ging om iets wat gedaan moest worden. En wat was dat? Vruchtbaar zijn en zich vermenigvuldigen. Het was niet goed dat de man alleen was, terwijl God dit voor de man in gedachten had om te doen. Hij moest iemand hebben die met hem overeenkwam, niet iemand die identiek aan hem was.

Vrouwen en mannen zijn duidelijk op de meeste punten tamelijk identiek. We hebben allebei twee ogen aan de voorkant van ons hoofd, twee neusgaten in onze neus en een mond die ongeveer op dezelfde plaats zit. En onze globale anatomie heeft vrijwel dezelfde kenmerken. Maar er zijn duidelijk een paar dingen waarin mannen en vrouwen verschillen. Afgezien van de gezichtsbeharing hebben de dingen waarin een man en een vrouw verschillen met één zaak te maken, namelijk het voortbrengen en voeden van kinderen. Mannen en vrouwen hebben bijna allemaal dezelfde lichaamsdelen, op enkele uitzonderingen na. Die uitzonderingen houden verband met de voortplanting.

Als God alleen wilde dat de man gezelschap had, had Hij een exacte kloon van de man kunnen maken. Maar daarmee zou voortplanting onmogelijk zijn. God maakte een schepsel dat van dezelfde soort is en hetzelfde DNA heeft als de man, maar met hem overeenkomt en niet identiek aan hem is.

24

Gelijkwaardig maar niet verwisselbaar

Dit is belangrijk, want zelfs zonder de Bijbel hebben de meeste culturen geweten dat mannen en vrouwen van elkaar verschillen. Veel culturen hebben niet geweten wat de Bijbel ons vertelt, namelijk dat mannen en vrouwen aan elkaar gelijk zijn. De Bijbel vertelt ons dat mannen en vrouwen gelijk zijn. Dat is niet iets wat alle culturen hebben geweten, omdat vrouwen vaak lichamelijk zwakker zijn geweest dan mannen en daardoor gemakkelijker door mannen onderdrukt konden worden. Vanwege de zondeval en de goddeloosheid van mensen onderdrukken mannen gewoonlijk iedereen die ze kunnen onderdrukken. Daar zijn meestal ook hun kinderen en hun vrouwen bij geweest, omdat hun kinderen en hun vrouwen zwakker en kleiner zijn dan zij. Dat is een gevolg van de zonde.

De Bijbel vertelt ons wat andere culturen niet weten: dat God mannen en vrouwen als gelijkwaardig beschouwt, even belangrijk. Maar met of zonder de Bijbel hadden we kunnen afleiden dat Hij hen niet identiek heeft gemaakt. Of we zouden kunnen zeggen: niet onderling verwisselbaar. Dit is iets wat iedereen kan zien. Een man kan bij de voortplanting niet de rol van een vrouw vervullen, en een vrouw kan niet de rol van een man vervullen. En voortplanting is de voornaamste taak die God hun gaf.

De reden waarom God zei dat het niet goed was dat de man alleen was, is dat hij iemand nodig had die hem als partner kon helpen vruchtbaar te zijn, de aarde te vervullen en haar te onderwerpen. Dat was de opdracht. Noch een man, noch een vrouw kan dat alleen. Twee mannen kunnen dat ook niet, en twee vrouwen evenmin. Alleen een man en een vrouw kunnen dat samen, als partners. Ze zijn allebei even onmisbaar. Ze zijn allebei even waardevol. Ze zijn allebei evenzeer naar Gods beeld geschapen, maar ze zijn geen onderling verwisselbare onderdelen. Veel machines waarmee we vertrouwd zijn, hebben essentiële onderdelen die niet onderling verwisselbaar zijn. Sommige daarvan kunnen precies evenveel waard zijn. Als je voor je auto een nieuwe versnellingsbak en een nieuwe motor nodig hebt, kosten die je misschien ongeveer evenveel. Misschien betaal je uiteindelijk iets meer voor de motor. Maar stel dat je een automodel had waarvoor de versnellingsbak evenveel kostte als de motor, en je moest ze allebei vervangen. Dan zou je moeten zeggen dat de versnellingsbak en de motor allebei evenveel waard zijn, zowel in geld als wat hun onmisbaarheid betreft. Zonder versnellingsbak kun je niet met de auto rijden. Zonder motor kun je er ook niet mee rijden. Maar het zijn geen onderling verwisselbare onderdelen. Je kunt de versnellingsbak niet onder de motorkap zetten en hopen dat die het werk van de motor doet. En je kunt de motor niet in de aandrijflijn plaatsen om het werk van de versnellingsbak te doen. Ze kunnen evenveel waard zijn, maar ze doen beslist niet hetzelfde werk. Het zijn geen onderling verwisselbare onderdelen.

25

Verschillende rollen van man en vrouw

Hier is onze samenleving volgens mij irrationeel geworden, doordat ze zich niet langer door de Bijbel laat onderrichten over Gods bedoeling. Mensen zijn op het punt gekomen dat ze niet meer helder nadenken. Ze denken dat mannen en vrouwen niet gelijk zijn als ze niet onderling verwisselbaar zijn. En daarom menen ze dat vrouwen minder belangrijk worden geacht dan mannen als vrouwen niet alles doen wat mannen doen. Ze denken dat er geen taakomschrijvingen mogen zijn die onderscheid maken tussen mannen en vrouwen, omdat ze gelijk zijn. Ja, ze zijn gelijk. Dat vertelt de Bijbel ons. Maar iedereen weet — en ook de Bijbel leert — dat er verschillende dingen zijn waarvoor mannen zijn ontworpen en verschillende dingen waarvoor vrouwen zijn ontworpen.

We zouden niet willen dat de vrouwen voor het gezin jagen en voedsel verzamelen en het slopende werk doen waarvoor mannen zijn ontworpen. Vrouwen verrichten hun eigen soort slopend werk, maar vrouwen zijn doorgaans zorgzamer en daarom geschikter voor de taak die ze door de geschiedenis heen en volgens de Bijbel hebben vervuld: hun kinderen grootbrengen en hen opvoeden in een veilige omgeving die hen voedt en verzorgt.

Ik zeg niet dat er geen vrouwen zijn die even sterk zijn als sommige mannen, of mannen die even zorgzaam zijn als sommige vrouwen. Als je naar afzonderlijke personen kijkt, zul je vrouwen tegenkomen die betere presidenten zouden zijn dan sommige mannen. En er zijn mannen die waarschijnlijk betere moeders zouden zijn dan sommige vrouwen. Maar we hebben het niet over 'sommigen'. We hebben het over het doel waarvoor God deze categorieën heeft ontworpen.

26

Eén vlees en de gezinsstructuur

God gaf de man en de vrouw ieder een deel van het werk te doen. Ze zijn allebei onderdelen van één machine.

Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; en zij zullen tot één vlees zijn. En zij waren beiden naakt, Adam en zijn vrouw, maar zij schaamden zich niet.

GENESIS 2:24-25

Ze zijn twee afzonderlijke stukken vlees en ze worden één vlees, om samen te werken als elkaar aanvullende, maar niet onderling verwisselbare onderdelen. De Bijbel leert dat God een vrouw voor de man maakte om hem aan te vullen. In Genesis 2:18 staat dat God voor de man een hulp zou maken „als iemand tegenover hem”, oftewel iemand die bij hem past. Maar het punt is dat God een man en een vrouw maakte. Hij maakte niet een man en een man, of een vrouw en een vrouw. God had dat kunnen doen, maar het

is duidelijk dat Hij overeenkomstig Zijn bedoeling vrouwen en mannen in sommige opzichten verschillend en in andere opzichten in hoge mate hetzelfde heeft gemaakt. In de latere openbaringen van de Schrift vertelt God waartoe die verschillen dienen.

Wij leven echter in een cultuur die dat verwerpt. Mensen denken dat een man een even goede moeder kan zijn als de moeder, of dat een vrouw een even goede kostwinner kan zijn als de man. Misschien kan ze dat. Maar werkt het op de lange termijn als ze niet de rol vervullen die God hun in de eerste plaats heeft toegewezen? Leidt dat na verloop van tijd niet alleen tot een uitholling van de ziel van de betrokken personen, omdat ze niet de rol vervullen die ze behoren te vervullen, maar ook tot een uitholling van de gezinsstructuur? Sommigen zouden zeggen van niet, maar ik denk van wel. Ik denk dat God het bij het rechte eind had toen Hij alles maakte.

We zullen zien dat Paulus, wiens uitspraken over mannen en vrouwen in de huidige samenleving misschien wel de meest omstreden uitspraken in de Bijbel zijn, op sommige punten eenvoudigweg niet op één lijn zat met de waarden van onze huidige moderne seculiere samenleving. Paulus gebruikte juist het scheppingsverhaal, precies het verhaal dat we in Genesis hoofdstuk 2 lezen, als uitgangspunt om uit te weiden over echtgenoten en echtgenotes en hun specifieke werkzaamheden als een eenheid, als een gezinseenheid. Het zou onverantwoord van mij zijn om dit verhaal te behandelen zonder te laten zien hoe het Nieuwe Testament het verder uitwerkt. We komen hierop terug, maken hoofdstuk 2 af en beginnen misschien ook aan hoofdstuk 3.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Genesis 2:4-25
- Genesis 2:9
- Genesis 2:19
- Genesis 2:5-6
- Hebrreeën 11:7
- Genesis 2:7
- Genesis 1:20

- 1 Petrus 3:20
- Johannes 1:42
- Genesis 2:7-9
- 1 Timotheüs 6:14-16
- Romeinen 2:7
- 1 Johannes 5:11
- Openbaring 22:1-2
- Johannes 15:5
- Johannes 15:6
- 2 Timotheüs 2:12
- Genesis 2:15-17
- Genesis 2:18
- Genesis 1:28
- Genesis 2:24-25

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.